

WYKAZ GRAFICZNYCH CECH PISMA RĘCZNEGO PATOLOGICZNEGO

Cecha pisma	Pismo starcze	Pismo osób z chorobami o podłożu neurologicznym *	Pismo osób z chorobami o podłożu psychicznym	Pismo osób z chorobami o podłożu motorycznym	Pismo osób z uzależnieniami (alkohol, środki odurzające)
CECHY SYNTETYCZNE					
1.1. TYP PISMA - pallidarny - striarny - kortykałny - subkortykałny	- pallidarny - striarny	- striarny	- pallidarny - striarny - kortykałny	- pallidarny - striarny	- pallidarny
1.2. OGÓLNY OBRAZ PISMA: - uporządkowany (przestrzeń na kartce rozplanowana) - nieuporządkowany (przestrzeń na kartce nierozplanowana, w tym np. zaniedbania starcze) - chaotyczny (całkowity brak regularności)	- nieuporządkowany - chaotyczny	- uporządkowany - nieuporządkowany	- uporządkowany - nieuporządkowany - chaotyczny	- nieuporządkowany - chaotyczny	- nieuporządkowany - chaotyczny
1.3. ETAP ROZWOJU PISMA: - szkolne - dojrzałe - starcze	- starcze	- dojrzałe - starcze	- szkolne - dojrzałe - starcze	- szkolne - dojrzałe - starcze	- szkolne - dojrzałe - starcze
1.4. KLASA PISMA - niewyrobione - średnio wyrobione - wyrobione - zanikająca płynność (regresywne) - brak płynności	- zanikająca płynność (regresywne) - brak płynności	- zanikająca płynność (regresywne) - brak płynności	- niewyrobione - średnio wyrobione - wyrobione - zanikająca płynność (regresywne) - brak płynności	- niewyrobione - średnio wyrobione - wyrobione - zanikająca płynność (regresywne) - brak płynności	- niewyrobione - średnio wyrobione - wyrobione - zanikająca płynność (regresywne) - brak płynności

1.4. SPOSÓB WYKONANIA a) ręką nawykłą do pisania b) stopniowa utrata płynności pisania c) ręką nienawykłą do pisania - jeszcze nienawykłą - już nienawykłą	- stopniowa utrata płynności - ręką już nienawykłą do pisania	- stopniowa utrata płynności - ręką już nienawykłą do pisania	- ręką nawykłą do pisania - stopniowa utrata płynności pisania - ręką nienawykłą do pisania - jeszcze nienawykłą - już nienawykłą	- ręką nawykłą do pisania - stopniowa utrata płynności pisania - ręką nienawykłą do pisania - jeszcze nienawykłą - już nienawykłą	- ręką nawykłą do pisania - stopniowa utrata płynności pisania - ręką nienawykłą do pisania - jeszcze nienawykłą - już nienawykłą
1.5. STOPIEŃ NATURALNOŚCI - naturalne - z zanikającą naturalnością - nienaturalne	- z z a n i k a j ą c ą naturalnością - nienaturalne	- z zanikającą naturalnością - nienaturalne	- naturalne - z zanikającą naturalnością - nienaturalne	- naturalne - z zanikającą naturalnością - nienaturalne	- nienaturalne
1.6. STOPIEŃ STARANNOŚCI - staranne - częściowo staranne - niestaranne	- częściowo staranne - niestaranne	- częściowo staranne - niestaranne	- staranne - częściowo staranne - niestaranne	- częściowo staranne - niestaranne	- częściowo staranne - niestaranne
1.7. STOPIEŃ CZYTELNOŚCI - czytelne - częściowo czytelne - nieczytelne	- częściowo czytelne - nieczytelne	- częściowo czytelne - nieczytelne	- czytelne - częściowo czytelne - nieczytelne	- częściowo czytelne - nieczytelne	- częściowo czytelne - nieczytelne
1.8. STOPIEŃ REGULARNOŚCI - regularne - nieregularne	- nieregularne	- nieregularne	- regularne - nieregularne	- nieregularne	- nieregularne
1.9. RODZAJ KREACJI - uproszczony - częściowo wzbogacony - wzbogacony	- uproszczony - wzbogacenia usztywnione	- uproszczony - wzbogacenia usztywnione	- uproszczony - częściowo wzbogacony - wzbogacony	- uproszczony	- uproszczony
1.10. UZUPEŁNIENIA a) brak b) występują: - poprawki - retusze - przekreślenia - wstawki - podkreślenia	- poprawki - retusze - przekreślenia - wstawki	- poprawki - retusze - przekreślenia - wstawki	- brak - poprawki - retusze - przekreślenia - wstawki - podkreślenia	- poprawki - retusze - przekreślenia - wstawki - podkreślenia	- poprawki - retusze - przekreślenia - wstawki - podkreślenia

<p>1.11. TYPOWE ZJAWISKA PATOLOGICZNEGO PISMA RĘCZNEGO</p> <ul style="list-style-type: none"> - hiperkineza – mimowolne ruchy, które mogą mieć charakter dynamiczny lub statyczny: • ruchy płasawice – pobudzenie emocjonalne; • ruchy robaczkowe – zmienny i dziwny układ płaców; • ruchy baliczne – ruchy obszerne, szybkie, gwałtowne; • mioklonie – ruchy mimowolne związane z okresowymi skurczami mięśniowymi; • tremor – drżenie dłoni - ataksja (ostre wychylenia linii pisma oraz bezład graficzny), - opuszczanie liter, - trudności w nakreśleniu pełnych wyrazów i zdań, - zwielokrotnienie pętlic, w tym pętlice w pętlicach, - występowanie elementów pisma dziecięcego, - mikrografia – stopniowe zmniejszenie się liter w trakcie pisania, - agrafia – częściowa lub całkowita utrata umiejętności pisania spowodowana mikrouszkodzeniami OUN lub zaburzeniami ośrodkowych funkcji wzrokowych i słuchowych, - inne. 	<ul style="list-style-type: none"> - hiperkineza - ataksja - opuszczanie liter - trudności w nakreśleniu pełnych wyrazów i zdań - zwielokrotnienie pętlic, w tym pętlice w pętlicach 	<ul style="list-style-type: none"> - hiperkineza - ataksja - opuszczanie liter - trudności w nakreśleniu pełnych wyrazów i zdań - zwielokrotnienie pętlic, w tym pętlice w pętlicach - mikrografia - agrafia 	<ul style="list-style-type: none"> - hiperkineza - ataksja - opuszczanie liter - trudności w nakreśleniu pełnych wyrazów i zdań - zwielokrotnienie pętlic, w tym pętlice w pętlicach - występowanie elementów pisma dziecięcego - mikrografia 	<ul style="list-style-type: none"> - hiperkineza - ataksja - trudności w nakreśleniu pełnych wyrazów i zdań - mikrografia 	<ul style="list-style-type: none"> - hiperkineza - ataksja - opuszczanie liter - trudności w nakreśleniu pełnych wyrazów i zdań - zwielokrotnienie pętlic, w tym pętlice w pętlicach - mikrografia
---	---	---	--	---	--

CECHY TOPOGRAFICZNE

<p>2.1. MARGINESY</p> <ul style="list-style-type: none"> - regularny - nieregularny - rozszerzający się - zwężający się inne: - prosty, usztywniony margines lewy - powiększony margines prawy - zanik marginesów - brak przeniesień wyrazów (ścieśnianie wyrazów) 	<ul style="list-style-type: none"> - nieregularny 	<ul style="list-style-type: none"> - nieregularny - zanik marginesów - brak przeniesień wyrazów (ścieśnianie wyrazów) 	<ul style="list-style-type: none"> - nieregularny - brak przeniesień wyrazów (ścieśnianie wyrazów) 	<ul style="list-style-type: none"> - nieregularny - brak przeniesień wyrazów (ścieśnianie wyrazów) 	<ul style="list-style-type: none"> - nieregularny
<p>2.2. UKŁAD WIERSZY WZGLĘDEM SIEBIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - regularne (równoległe) - nieregularne (raz blisko, raz daleko od siebie) 	<ul style="list-style-type: none"> - nieregularne 	<ul style="list-style-type: none"> - nieregularne 	<ul style="list-style-type: none"> - nieregularne 	<ul style="list-style-type: none"> - nieregularne 	<ul style="list-style-type: none"> - nieregularne
<p>2.3. UKŁAD WYRAZÓW I ZNAKÓW WZGLĘDEM SIEBIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - regularne (równoległe) - nieregularne (raz blisko, raz daleko od siebie) 	<ul style="list-style-type: none"> - nieregularne 	<ul style="list-style-type: none"> - nieregularne 	<ul style="list-style-type: none"> - nieregularne 	<ul style="list-style-type: none"> - nieregularne 	<ul style="list-style-type: none"> - nieregularne
<p>2.4. UKŁAD ZAPISU WZGLĘDEM LINIAMENTU</p> <ul style="list-style-type: none"> - nad linią - na linii - po linii - pod linią - niezależnie od liniatury 	<ul style="list-style-type: none"> - nad linią - na linii - po linii - pod linią - niezależnie od liniatury 	<ul style="list-style-type: none"> - niezależnie od liniatury 	<ul style="list-style-type: none"> - niezależnie od liniatury 	<ul style="list-style-type: none"> - niezależnie od liniatury 	<ul style="list-style-type: none"> - niezależnie od liniatury
<p>2.5. LINIA WIERSZY</p> <ul style="list-style-type: none"> - prosta - prosta usztywniona - falista - łukowata - wznosząca się - opadająca 	<ul style="list-style-type: none"> - prosta usztywniona - falista - wznosząca się i opadająca 	<ul style="list-style-type: none"> - falista - tendencja do opadającej 	<ul style="list-style-type: none"> - falista - opadająca 	<ul style="list-style-type: none"> - falista 	<ul style="list-style-type: none"> - falista

<p>2.6. ODSTĘPY MIĘDZY WIERSZAMI</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmniejszone - wzorcowe - powiększone - nieregularne 	- nieregularne	- powiększone	- powiększone - nieregularne	- nieregularne	- powiększone - nieregularne
<p>2.7. ODSTĘPY MIĘDZY WYRAZAMI</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmniejszone - wzorcowe - powiększone - nieregularne 	- nieregularne	- powiększone	- zmniejszone - powiększone - nieregularne	- nieregularne	- powiększone - nieregularne
<p>2.8. ODSTĘPY MIĘDZY ZNAKAMI</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmniejszone - wzorcowe - powiększone - nieregularne. 	- nieregularne	- zmniejszone - powiększone	- zmniejszone - powiększone	- nieregularne	- powiększone - nieregularne

CECHY MOTORYCZNE

<p>3.1. TEMPO</p> <p>a) stopień:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mały - średni - duży <p>b) regularność:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stała - zmienna <p>c) względem normy osobniczej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwolnione - naturalne - przyspieszone <p>d) inne zjawiska towarzyszące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bałagan rytmiczny spowodowany mniejszą elastycznością i koordynacją ruchów - częste odrywanie dłoni od podłoża i ponowne rozpoczynanie pisania, - falstarty graficzne – trudności w kreśleniu adiustacji początkowych (ponowne rozpoczynanie kreślenia znaku) - zatrzymywanie ręki w trakcie pisania (charakterystyczne kleksy) - zaburzony rytm - zatrzymywanie ręki w trakcie pisania (charakterystyczne kleksy) - tremor – drżenie linii pisma - zabrudzenia, kropkowania wynikające m.in. z nagłych ruchów 	<ul style="list-style-type: none"> - mały - zmienne - zwolnione - bałagan rytmiczny spowodowany mniejszą elastycznością i koordynacją ruchów - częste odrywanie dłoni od podłoża i ponowne rozpoczynanie pisania, - falstarty graficzne – trudności w kreśleniu adiustacji początkowych (ponowne rozpoczynanie kreślenia znaku) - zatrzymywanie ręki w trakcie pisania (charakterystyczne kleksy) - tremor – drżenie linii pisma - zabrudzenia, kropkowania wynikające m.in. z nagłych ruchów 	<ul style="list-style-type: none"> - mały - zmienne - zwolnione - bałagan rytmiczny spowodowany mniejszą elastycznością i koordynacją ruchów - częste odrywanie dłoni od podłoża i ponowne rozpoczynanie pisania, - falstarty graficzne – trudności w kreśleniu adiustacji początkowych (ponowne rozpoczynanie kreślenia znaku) - zatrzymywanie ręki w trakcie pisania (charakterystyczne kleksy) - tremor – drżenie linii pisma - zabrudzenia, kropkowania wynikające m.in. z nagłych ruchów 	<ul style="list-style-type: none"> - mały/duży -zwolnione/przyspieszone - zaburzony rytm - tremor – drżenie linii pisma 	<ul style="list-style-type: none"> - mały - zmienne - zwolnione - bałagan rytmiczny spowodowany mniejszą elastycznością i koordynacją ruchów - częste odrywanie dłoni od podłoża i ponowne rozpoczynanie pisania, -falstarty graficzne – trudności w kreśleniu adiustacji początkowych (ponowne rozpoczynanie kreślenia znaku) - zatrzymywanie ręki w trakcie pisania (charakterystyczne kleksy) - tremor – drżenie linii pisma - zabrudzenia, kropkowania wynikające m.in. z nagłych ruchów 	<ul style="list-style-type: none"> - mały - zmienne - zwolnione - bałagan rytmiczny spowodowany mniejszą elastycznością i koordynacją ruchów - częste odrywanie dłoni od podłoża i ponowne rozpoczynanie pisania, - falstarty graficzne – trudności w kreśleniu adiustacji początkowych (ponowne rozpoczynanie kreślenia znaku) - zaburzony rytm - zatrzymywanie ręki w trakcie pisania (charakterystyczne kleksy) - tremor – drżenie linii pisma - zabrudzenia, kropkowania wynikające m.in. z nagłych ruchów
<p>3.2. IMPULS</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdrobnienie - ścieśnienie 	<ul style="list-style-type: none"> - rozdrobnienie 	<ul style="list-style-type: none"> - rozdrobnienie 	<ul style="list-style-type: none"> - rozdrobnienie - ścieśnienie 	<ul style="list-style-type: none"> - rozdrobnienie 	<ul style="list-style-type: none"> - rozdrobnienie
<p>3.3. NACISK</p> <p>a) siła:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mała - średnia - duża <p>b) równomierność:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stały - zmienny: rytmiczny/nierytmiczny 	<ul style="list-style-type: none"> - mała/średnia/duża - zmienny nierytmiczny 	<ul style="list-style-type: none"> - duża - stały 	<ul style="list-style-type: none"> - mała/duża - zmienny nierytmiczny 	<ul style="list-style-type: none"> - mała/duża - zmienny nierytmiczny 	<ul style="list-style-type: none"> - duża - zmienny nierytmiczny

3.4. ZNAKI DIAKRYTYCZNE, INTERPUNKCYJNE - pomijanie znaków diakrytycznych, interpunkcyjnych - nieregularność znaków diakrytycznych - usztywnione kreacje - deformacje znaków diakrytycznych	- pomijanie znaków diakrytycznych - nieregularność znaków diakrytycznych - usztywnione kreacje	- pomijanie znaków diakrytycznych - nieregularność znaków diakrytycznych - deformacje znaków diakrytycznych	- pomijanie znaków interpunkcyjnych - deformacje znaków diakrytycznych	- pomijanie znaków diakrytycznych, interpunkcyjnych - nieregularność znaków diakrytycznych - usztywnione kreacje - deformacje znaków diakrytycznych	- pomijanie znaków diakrytycznych, interpunkcyjnych - nieregularność znaków diakrytycznych - usztywnione kreacje - deformacje znaków diakrytycznych
CECHY MIERZALNE					
4.1. WIELKOŚĆ (WYSOKOŚĆ I SZEROKOŚĆ) a) rozmiar: - zwiększona w stosunku do grafizmu pochodzącego sprzed okresu patologicznego - zmniejszona w stosunku do grafizmu pochodzącego sprzed okresu patologicznego - stała w stosunku do grafizmu pochodzącego sprzed okresu patologicznego b) regularność wielkości: - stała - zmienna: rytmicznie/ nierytmicznie	- zwiększona w stosunku do grafizmu pochodzącego sprzed okresu patologicznego - zmienna, nierytmicznie	- zmniejszona w stosunku do grafizmu pochodzącego sprzed okresu patologicznego - zmienna nierytmicznie	- zwiększona w stosunku do grafizmu pochodzącego sprzed okresu patologicznego - zmienna nierytmicznie	- zwiększona w stosunku do grafizmu pochodzącego sprzed okresu patologicznego - zmniejszona w stosunku do grafizmu pochodzącego sprzed okresu patologicznego - zmienna nierytmicznie	- zwiększona w stosunku do grafizmu pochodzącego sprzed okresu patologicznego - zmienna nierytmicznie
4.2. PROPORCJE W BUDOWIE TYCH SAMYCH ZNAKÓW - stałe - zmienne	- zmienne	- zmienne	- zmienne	- zmienne	- zmienne

<p>4.3. NACHYLENIE PISMA</p> <ul style="list-style-type: none"> - stałe nachylenie - zmienne nachylenie - wachlarzowate. 	<ul style="list-style-type: none"> - stałe nachylenie - zmienne nachylenie - wachlarzowate 	<ul style="list-style-type: none"> - zmienne nachylenie - wachlarzowate 	<ul style="list-style-type: none"> - zmienne nachylenie - wachlarzowate 	<ul style="list-style-type: none"> - zmienne nachylenie - wachlarzowate 	<ul style="list-style-type: none"> - zmienne nachylenie - wachlarzowate
CECHY KONSTRUKCYJNE					
<p>5.1. BUDOWA ZNAKÓW</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmiana w konstrukcji poszczególnych znaków w stosunku do grafizmu pochodzącego sprzed okresu patologicznego - bez zmian w konstrukcji poszczególnych znaków w stosunku do grafizmu pochodzącego sprzed okresu patologicznego - inne: <ul style="list-style-type: none"> a) niekształtne znaki (usztywnione, kątowe) b) nakładanie się elementów budowy liter położonych obok siebie c) postrzępione kontury liter d) wydłużanie się adiustacji końcowych e) zwężanie strefy środkowej pisma 	<ul style="list-style-type: none"> - zmiana w konstrukcji poszczególnych znaków w stosunku do grafizmu pochodzącego sprzed okresu patologicznego - niekształtne znaki - nakładanie się elementów budowy liter położonych obok siebie 	<ul style="list-style-type: none"> - bez zmian w konstrukcji poszczególnych znaków w stosunku do grafizmu pochodzącego sprzed okresu patologicznego - postrzępione kontury liter 	<ul style="list-style-type: none"> - zmiana w konstrukcji poszczególnych znaków w stosunku do grafizmu pochodzącego sprzed okresu patologicznego - niekształtne znaki (sztywność) 	<ul style="list-style-type: none"> - zmiana w konstrukcji poszczególnych znaków w stosunku do grafizmu pochodzącego sprzed okresu patologicznego - niekształtne znaki (sztywność) - nakładanie się elementów budowy liter położonych obok siebie - postrzępione kontury liter 	<ul style="list-style-type: none"> - zmiana w konstrukcji poszczególnych znaków w stosunku do grafizmu pochodzącego sprzed okresu patologicznego - niekształtne znaki (sztywność) - nakładanie się elementów budowy liter położonych obok siebie - wydłużanie się adiustacji końcowych - zwężanie strefy środkowej pisma

<p>5.2. FORMA PISMA</p> <p>a) jednolita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - girlandowa - arkadowa - kątowna - nitkowa <p>b) łączona:</p> <ul style="list-style-type: none"> - girlandowo – arkadowa – girlandowo – kątowna - girlandowo – nitkowa - arkadowo – kątowna - arkadowo – nitkowa - kątowno – nitkowa 	<ul style="list-style-type: none"> - kątowna (każda forma z dominacją elementów kątowych) 	<ul style="list-style-type: none"> - kątowna (każda forma z dominacją elementów kątowych) 	<ul style="list-style-type: none"> - arkadowe - kątowne - mieszane 	<ul style="list-style-type: none"> - arkadowe - kątowne 	<ul style="list-style-type: none"> - każda forma
<p>5.3. BUDOWA WIĄZAŃ</p> <p>a) brak wiązań</p> <p>b) wiązania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - girlandowe - arkadowe - kątowne - stykowe - pętlicowe - mieszane 	<ul style="list-style-type: none"> - brak wiązań - arkadowe - kątowne - stykowe 	<ul style="list-style-type: none"> - brak wiązań - arkadowe - kątowne - stykowe 	<ul style="list-style-type: none"> - brak wiązań - arkadowe - kątowne - stykowe 	<ul style="list-style-type: none"> - brak wiązań - arkadowe - kątowne - stykowe 	<ul style="list-style-type: none"> - brak wiązań - girlandowe - arkadowe - kątowne - stykowe - pętlicowe - mieszane
<p>5.4. ELEMENTY DODATKOWE</p> <p>a) brak</p> <p>b) występują:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpórki - haczyki - niestandardowe konstrukcje graficzne - zwiększenie liczby gramm - inne 	<ul style="list-style-type: none"> - podpórki - haczyki 	<ul style="list-style-type: none"> - podpórki - haczyki 	<ul style="list-style-type: none"> - podpórki - haczyki - niestandardowe konstrukcje graficzne 	<ul style="list-style-type: none"> - podpórki - haczyki - niestandardowe konstrukcje graficzne 	<ul style="list-style-type: none"> - niestandardowe konstrukcje graficzne - zwiększenie liczby gramm

PODPIS

<p>6.1. RODZAJ PODPISU</p> <p>a) forma:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pełnobraziąca - skrócona - parafa - monogram - forma zmieniona w stosunku do grafizmu sprzed okresu patologicznego - jednoczesne zastosowanie formy pełnobraziącej i skróconej/parafy <p>b) układ</p> <ul style="list-style-type: none"> - imię i nazwisko - nazwisko i imię - nazwisko - inne (np. dodawanie obu imion, stopnia, tytułu naukowego) <p>c) czytelność</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpis czytelny - podpis nieczytelny - czytelność zmieniona cechami patologicznymi 	<ul style="list-style-type: none"> - pełnobraziąca - skrócona - parafa - monogram - forma zmieniona w stosunku do grafizmu sprzed okresu patologicznego - jednoczesne zastosowanie formy pełnobraziącej i skróconej/parafy - imię i nazwisko - nazwisko i imię - nazwisko - inne (np. dodawanie obu imion, stopnia, tytułu naukowego) - podpis nieczytelny - czytelność zmieniona cechami patologicznymi 	<ul style="list-style-type: none"> - pełnobraziąca - skrócona - parafa - monogram - forma zmieniona w stosunku do grafizmu sprzed okresu patologicznego - jednoczesne zastosowanie formy pełnobraziącej i skróconej/parafy - imię i nazwisko - nazwisko i imię - nazwisko - inne (np. dodawanie obu imion, stopnia, tytułu naukowego) - podpis czytelny - podpis nieczytelny - czytelność zmieniona cechami patologicznymi 	<ul style="list-style-type: none"> - pełnobraziąca - skrócona - parafa - monogram - forma zmieniona w stosunku do grafizmu sprzed okresu patologicznego - jednoczesne zastosowanie formy pełnobraziącej i skróconej/parafy - imię i nazwisko - nazwisko i imię - nazwisko - inne (np. dodawanie obu imion, stopnia, tytułu naukowego) - podpis nieczytelny - czytelność zmieniona cechami patologicznymi 	<ul style="list-style-type: none"> - pełnobraziąca - skrócona - parafa - monogram - forma zmieniona w stosunku do grafizmu sprzed okresu patologicznego - jednoczesne zastosowanie formy pełnobraziącej i skróconej/parafy - imię i nazwisko - nazwisko i imię - nazwisko - inne (np. dodawanie obu imion, stopnia, tytułu naukowego) - podpis nieczytelny - czytelność zmieniona cechami patologicznymi
--	--	---	--	--

* **Objaśnienie do pisma osób z chorobami o podłożu neurologicznym:** wszystkie choroby związane z nieprawidłowym organicznym funkcjonowaniem ośrodkowego układu nerwowego i obwodowego układu nerwowego. Do chorób neurologicznych należą m.in.: padaczka, stwardnienie rozsiane, choroba Parkinsona, choroba Alzheimera, stwardnienie rozsiane, udar mózgu.

Naczelna Rada Pismoznawcza wraz z Polskim Towarzystwem Grafologicznym, w ramach rozwoju dziedziny i ujednolicania ram merytorycznych, jako jedyni i pierwsi, opracowali pełny zasób zjawisk graficznych pisma ręcznego patologicznego, niezbędnych do zmierzenia oraz przeanalizowania w ramach rzetelnego i prawidłowego prowadzenia analiz pismoznawczych w ramach badania pisma patologicznego.

Wykaz ten, opracowany przez ekspertów pismoznawców NRP i PTG posiadających pełne specjalizacje badania pisma ręcznego, tj. kryminalistyczne, psychologiczne, kliniczne badanie pisma ręcznego, zawiera wszystkie możliwe i obowiązkowe do sprawdzenia zjawiska graficzne, które wyszczególnia współczesne pismoznawstwo i rozwój technologiczny.